

Một ngày ở Chợ Lớn

Chợ Lớn, khi nghe đến cái tên này mỗi người đều có những cảm nhận khác nhau. Sẽ có thể là hình ảnh của các xưởng sản xuất thủ công nghiệp nhộn nhịp nhất thành phố, hay là nơi san sát các hàng quán, tiệm ăn mang phong vị Trung Hoa... Đúng vậy, hầu như ở khắp mọi nơi, khi nhắc đến Chợ Lớn là người ta nghĩ ngay đến một Chợ Lớn - phố Tàu (China Town) trong lòng thành phố Hồ Chí Minh. Chợ Lớn đã trở thành một địa danh nổi tiếng không thể thiếu trong các chương trình du lịch tại thành phố Hồ Chí Minh và hầu như lần nào vào công tác tại thành phố Hồ Chí Minh tôi cũng không thể cưỡng nổi cái ý muốn đến Chợ Lớn.

Chợ Lớn là cả một khu vực rất rộng, trong đó có cả khu China Town, bao gồm quận 5, quận 10, một phần quận 11 và quận 6. Là nơi tập trung nhiều người Hoa nhất, họ sinh sống chủ yếu ở quận 5 - nơi còn bảo tồn nguyên vẹn các giá trị văn hóa, kiến trúc và tôn giáo của hàng trăm năm trước. Nếu như những giá trị văn hóa, lịch sử cùng thời gian ít nhiều cũng bị mai một, thế nhưng với nơi đây dường như sức phá hủy của thời gian chậm lại rất nhiều. Trên những mái nhà lợp ngói ống ở dãy phố Hoa kiều, bụi thời gian nhuộm chút màu nâu xám rất đẹp, vẻ đẹp ấy cùng với kiến trúc đặc trưng nơi đây phảng phất một nét đẹp rất cổ điển. Khách viếng thăm mỗi khi ghé qua đều giật mình tự hỏi, liệu đây có phải là quang cảnh của những năm cuối thế kỷ 20 hay không? hoặc cảm giác như mình đang hiện diện trong khu phố cổ nào đó của người Hoa vào những thế kỷ trước?

Ban ngày Chợ Lớn ồn ào náo nhiệt người mua kẻ bán tấp nập. Không có một món hàng nào mà Chợ Lớn không có. Chợ Lớn nơi tập trung hàng chục nhà hàng, khách sạn cỡ 3-4 sao mà hầu như dân Sài Gòn từ hạng trung lưu trở lên khi tổ chức đám cưới hay đại tiệc đều nhớ đến. Những Equatorial, Đồng Khánh, Bát Đạt, Ngọc Lan Đình, Soái Kinh Lâm, Ái Huê, Thiên Hồng, Á Đông... khách nườm nượp ra vào ngay khi thành phố bắt đầu lên đèn. Chợ Lớn còn độc đáo ở chỗ ngoài việc tham quan, mua sắm, khách du lịch còn được tận mắt chứng kiến một cuộc sống sôi động của những người Hoa di cư đến từ hàng thập kỷ nay, và cả những người được sinh ra và lớn lên ngay trên mảnh đất này. Với người Sài Gòn - Gia Định cũ, mỗi khi rủ nhau lên khu người Hoa họ vẫn nói: Lên Chợ Lớn, song điều đó không có nghĩa là phải ghé thăm chợ mà có thể là ghé thăm bất cứ một tiệm ăn nào quanh các con đường Châu Văn Liêm, Trần Hưng Đạo, Nguyễn Trãi. Vào những tiệm ăn có bảng hiệu ghi hai thứ tiếng và đặc biệt là chủ nhà vừa có thể đối đáp với thực khách bằng tiếng Việt, vừa tíu tít gọi người nhà bằng tiếng Hoa, nghe sao rất lạ. Một người đàn ông bụng to, khuôn mặt hớn hờ với chiếc khăn mặt vắt vai - đó là khuôn mẫu của những ông chủ quán ăn Tàu. Nếu đã đến với phố Tàu, bạn sẽ không thể đi qua một cách dễ dàng bởi những món ăn nơi đây tuyệt đến nỗi chỉ nhìn thấy thôi đã "không được" được. Thịt xá xíu, Bánh bao, Chân vịt rút xương, Cơm chiên Dương Châu, Đậu hũ Tứ Xuyên có nước sốt cay xé lưỡi... tất cả đều ngập trong vị dầu vừng béo ngậy dậy mùi xì dầu. Đó là những khám phá mà hầu hết khách du lịch nào cũng đều có thể tự "nhặt nhanh" cho mình khi đến Chợ Lớn. Nhưng đó chưa phải là tất cả những gì mà Chợ Lớn đem tới cho bạn...

Cái "chất Chợ Lớn" đã bộc lộ một cách rõ nét khi thành phố lên đèn. 90% nhà phố trên đoạn đường Trần Hưng Đạo B đã mở hết cửa bán buôn, kinh doanh, dịch vụ. Người qua lại dập dìu đến chốn phồn hoa. Từ xa đã thấy hàng loạt bảng hiệu được thiết kế với ánh đèn điện tử màu, chớp sáng theo đủ mọi dáng, mọi kiểu. Từ những năm xa xưa người dân miền Nam đã có câu: "Ăn cơm Tàu, ở nhà Tây" hoặc dân Sài Gòn thường kháo nhau: "Ăn quận 5, nằm quận 3"... Thật vậy không gì để nói lên cái đặc trưng của các món ăn do người Hoa nấu đây chất bổ dưỡng béo ngậy. Thức ăn trong các nhà hàng phải đa dạng và tên gọi phải cầu kỳ. Tại các nhà hàng, hàng

chục món ăn được thực khách gọi luôn một lúc, ăn chưa hết món trước đã vội kêu món sau. Tuy nhiên, Chợ Lớn không phải chỉ dành cho những người lăm tiền nhiều của. Đi sâu vào khu dân cư của Xóm Củi, Cầu Tre hoặc những căn nhà lụp xụp ven sông trên bến Hàm Tử, Lê Quang Liêm sẽ thấy Chợ Lớn còn là một vùng đất của dân nghèo. Những người phu khuân vác có khi phải làm việc trọn đêm để dỡ hàng từ miền Tây về, từ Campuchia qua, từ miền Đông xuống. Bên vỉa hè, ngọn đèn dầu le lói một ít chai bia, vài lít rượu đế, nấp than... vài chục hột vịt lộn, vài ba con khô mực, khô cá đuối, cá khoai bày bán. Nếu bạn đã từng sống những ngày niên thiếu ở Chợ Lớn, bạn đã từng nghe tiếng gõ cốc cốc trong đêm, bạn sẽ thấy quen thuộc làm sao cái thứ tiếng rao gọi của xe hủ tiếu, mỳ... Và cho dù là trong một hẻm sâu, ngoằn ngoèo chỉ đủ một người đi lọt hoặc tận trên lầu 5 lầu 7, sau tiếng gọi "cho một tô hủ tiếu..." những người bán dạo ấy sẽ thỏa mãn cho bạn ngay. Một tô hủ tiếu, một tô hoành thánh mì bốc khói trong đêm, cả những đêm mưa gió, chắc sẽ làm bạn ấm lòng. Còn một đặc biệt nữa, đó là tiếng "nấp phén" của các "ông" tắm quất nhà nghề. "Rẹt rẹt" không cần rao, chỉ cần nghe và bạn mỗi lưng hay ớn lạnh, hãy gọi họ vào nhà tắm bóp và giác hơi. Một Chợ Lớn về đêm hào nhoáng kỳ lạ khó quên. Các tiệm ăn, nhà hàng nơi đây nổi tiếng đến mức có một câu nói mà ai ai cũng biết "Ăn quận 5, nằm quận 3", phần nào phản ánh được nét sành điệu trong lối sống của người Sài Gòn xưa.(VOV)